

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства культури України
від 23.07.2019 № 562

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти
з аудіовізуального мистецтва початкового професійного спрямування, класи
кіномистецтва, мультимедіа, анімації

I. Загальні положення

Типова освітня програма середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з аудіовізуального мистецтва початкового професійного спрямування, класи кіномистецтва, мультимедіа, анімації (далі – типова освітня програма) є документом, який визначає загальний нормативний зміст, основні засади й підходи до організації освітнього процесу, мету навчання, перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін та контрольних заходів), їх логічну послідовність та обсяг навчального навантаження, що забезпечує набуття учнями обов'язкових результатів навчання (компетентностей) в класах кіномистецтва, мультимедіа, анімації.

Типова освітня програма розроблена на виконання частини сьомої статті 21, частини третьої статті 33 Закону України «Про освіту», статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту», Концепції сучасної мистецької школи, затвердженої наказом Міністерства культури України від 20 грудня 2017 № 1433. Типова освітня програма може бути використана мистецькими школами, іншими закладами освіти або суб'єктами освітньої діяльності, які мають на меті надання учням початкової мистецької освіти для досягнення ними визначених цією програмою нормативних результатів навчання.

Опанування програми дає можливість:

- продовжити подальше здобуття мистецької освіти професійного спрямування з кіномистецтва, мультимедіа, анімації в системі фахової передвищої освіти або на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти відповідно до спрямування;

- застосовувати набуті в процесі навчання компетентності (знання, вміння, навички, розуміння, ставлення) у повсякденному житті для забезпечення естетичних потреб особистості, у тому числі через індивідуальну мистецько-творчу діяльність.

Мистецька школа в межах своєї автономії здійснює освітній процес за власною освітньою програмою, розробленою з урахуванням або без урахування цієї типової освітньої програми. Власні освітні програми, розроблені мистецькими школами на основі цієї типової освітньої програми, повинні містити передбачені нею нормативний зміст (освітні компоненти), обсяг, компетентності та результати навчання.

Власні освітні програми, розроблені мистецькими школами на основі

(з урахуванням) типової освітньої програми, можуть відрізнятися від неї послідовністю викладення навчального матеріалу, обсягом його вивчення в бік збільшення, наявністю додаткових компонентів змісту та результатів або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Типова освітня програма може бути частиною наскрізної освітньої програми школи, яка може поєднувати кілька підрівнів початкової мистецької освіти.

Типова освітня програма визначає види навчальних занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю та рекомендації щодо їх проведення, а також загальні підходи до оцінювання рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання. Власна освітня програма мистецької школи конкретизує зазначені позиції з урахуванням можливостей матеріально-технічного забезпечення та потреб і можливостей учнів. Складником освітньої програми мистецької школи є навчальний план, який розробляється на весь строк навчання за програмою та містить усі передбачені нею освітні компоненти з можливістю реалізувати варіативність змісту освіти.

Мета типової освітньої програми – узагальнення та систематизація нормативного змісту навчання в логічній послідовності для досягнення учнями, визначених нормативних результатів навчання шляхом застосування комплексу художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів.

Типова освітня програма побудована із врахуванням таких **принципів**:

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів;
- доступності та практичної спрямованості змісту навчання;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності опанування змісту і достатності обсягу навчання та освітніх компонентів для набуття учнями, нормативних мистецьких компетентностей (результатів навчання);
- надання можливості для адаптації до індивідуальних особливостей, потреб та інтересів учнів.

Мета опанування нормативного змісту програми – формування теоретичних, теоретико-практичних та виконавських компетентностей з аудіовізуального мистецтва, виявлення та розвиток творчих здібностей особистості в кіномистецтві / мультимедіа / анімації, мотивування до продовження здобуття мистецької освіти за фахом на наступному рівні/підрівні, а також набуття особистого художньо-творчого досвіду.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування початкових професійних компетентностей в кіномистецтві / мультимедіа / анімації, у тому числі, з побудови драматургічної основи твору та композиції кадру, застосування різноманітних режисерських методів та технічних знімальних засобів;
- формування здатності аналізувати історичні та сучасні стрічки світового кіномистецтва та продуктів мультимедіа;
- опанування навичок роботи з комп'ютерною, освітлювальною, зйомочною та звукозаписуючою технікою;
- формування здатності до гармонійної взаємодії у творчому знімальному колективі;

- вироблення мотивації та заохочення до самостійного продуктивного навчання, творчого пошуку, позитивного ставлення до творчої діяльності та здобуття подальшої мистецької освіти з аудіовізуального мистецтва.

Нормативний строк навчання за типовою освітньою програмою становить 4 роки для учнів, які розпочали навчання у 11-12 років (шостий клас середньої загальноосвітньої школи). Учні, яким на 1 вересня **поточного** навчального року не виповнилося 11 років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за заявою батьків (інших законних представників).

У разі зарахування на навчання за типовою освітньою програмою учнів старшого віку, ніж 11-12 років (шостий клас середньої загальноосвітньої школи), тривалість (в роках) опанування освітньої програми (нормативний строк здобуття освіти) може бути зменшена не більше як на 2 роки, якщо це обумовлено необхідністю подальшого вступу до закладу фахової передвищої освіти. У інших випадках мистецькою школою розробляється окрема освітня програма.

Особи з особливими освітніми потребами також можуть здобувати початкову мистецьку освіту середнього (базового) підрівня за цією типовою освітньою програмою. Тривалість опанування типової освітньої програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей та може бути збільшеною.

Основною формою здобуття початкової мистецької освіти за цією типовою освітньою програмою є очна форма. Враховуючи можливості та потреби учнів, у тому числі з числа осіб з особливими освітніми потребами, допускається організація вивчення окремих дисциплін, з яких передбачено індивідуальні заняття (уроки), за домашньою формою навчання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за типовою освітньою програмою. Розпочати навчання в класах кіномистецтва / мультимедіа / анімації на середньому (базовому) підрівні може особа, яка при вступі демонструє портфоліо творчих робіт із сценарною розробкою та орієнтовною розкадровкою майбутнього аудіовізуального твору. Власною освітньою програмою мистецької школи можуть конкретизуватися ці або визначатися інші вимоги до вступників.

Основною **формою організації освітнього** процесу за типовою освітньою програмою є урок – груповий та індивідуальний. Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих навчальних дисциплін та не повинні бути перешкодою до виконання вимог до навчальних результатів, визначених типовою освітньою програмою. Форми і методи навчання, види уроків та іншої навчальної діяльності викладач обирає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи і забезпечуючи водночас набуття учнями компетентностей, визначених навчальними програмами з окремих навчальних дисциплін.

Наповнюваність груп для проведення групових занять з навчальних дисциплін становить в середньому 4 учня. У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатністю або перевищенням кількості учнів відносно зазначених нормативів допускається відхилення по наповнюваності груп у той чи інший бік не більше як на 50%. У разі значного перевищення контингенту (понад 50%) поділ

на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю полягає у пошуку ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного/кожної учня/учениці. При оцінюванні особистих досягнень учнів шкільного віку заборонено порівнювати їх з досягненнями інших учнів.

Упродовж навчання учні шкільного віку за підтримки викладачів розвивають компетентності самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє утвердженню розуміння власної відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках, розумінні, ставленні та їх корекції.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється як за одиничні завдання, так і за прогрес в опануванні дисципліни в цілому. Досягнення учня/учениці оцінюються відносно його/її навчального прогресу.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (нормативних результатів навчання) застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється кожним викладачем упродовж навчального року за підсумками опанування модулів кожної навчальної дисципліни з метою оперативного моніторингу результативності навчання учня/учениці та коригування педагогічних прийомів і методів, що застосовує до нього/неї викладач. Періодичність та строки поточного контролю визначаються робочою програмою з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річного комплексного контрольного заходу, який включає результати навчання за всіма компонентами, передбаченими освітньою програмою, в межах визначених навчальними програмами дисциплін обов'язкових результатів навчання.

Наприкінці четвертого року навчання проводиться підсумковий контроль за освітніми компонентами:

1. «Образотворче мистецтво», «Операторська майстерність», «Драматургія кіно та телебачення», «Основи режисури» – у формі підсумкового публічного показу (відповідно до спрямування).

2. «Початковий курс з історії кіномистецтва» – у формі співбесіди.

3. «Технічні засоби» – у формі обговорення результатів практичного завдання / перегляду портфоліо творчих робіт (виконаних із застосуванням різноманітних технічних засобів).

За результатами підсумкового контролю на четвертому році навчання у разі демонстрування учнем/ученицею результатів навчання, передбачених власною освітньою програмою мистецької школи, йому/їй видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту середнього (базового) підрівня.

Для визначення міри досягнення учнями результатів навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти застосовується **бальне**

оцінювання, яке передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня:

1. Початковий (1-3 бали);
2. Середній (4-6 бали);
3. Достатній (7-9 балів);
4. Високий (10-12 балів).

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в робочих навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання на четвертому році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними власною освітньою програмою мистецької школи та навчальними програмами дисциплін, які опановував/опанувала учень/учениця.

Учні, які досягли результатів навчання, визначених власною освітньою програмою мистецької школи, можуть бути рекомендовані до подальшого здобуття освіти відповідного напрямку в системі фахової передвищої освіти або на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти (за наявності).

Для забезпечення навчальних результатів учнів за освітньою програмою мистецької школи комплектуються необхідними **обов'язковими засобами, навчальним обладнанням та іншими ресурсами** відповідно до профілю та напрямку роботи за нормативами згідно з Нормативами матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами). Цей перелік може бути доповнений залежно від потреб мистецької школи.

II. Нормативні результати та зміст (цілі) навчання

Опанування нормативного змісту навчання за типовою освітньою програмою передбачає досягнення таких обов'язкових результатів навчання:

Вид компетентності	Зміст (цілі) навчання	Очікувані результати навчання
1. Загальна інтегрована компетентність	Удосконалення навичок самостійної творчої роботи, мотивація до подальшого навчання мистецтву. Використання набутих компетентностей у власній мистецько-творчій діяльності.	Самостійно виконує навчальні завдання. Об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності. З розумінням ставиться до зауважень стосовно свого навчання. Готовий до здобуття фахової передвищої мистецької освіти або продовження навчання за освітньою програмою на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненими видами мистецтв.

<p>2. Теоретично-практична компетентність в аудіовізуальному мистецтві</p>	<p>Види, жанри, стилі кіно- та телемистецтва, форми аудіовізуального освоєння реальності, режисерські методи роботи.</p> <p>Особливості основних етапів, напрямків та шкіл в історії світового кіно, найвідоміші митці світового та українського кінематографу.</p> <p>Базова термінологія кіномистецтва та телебачення.</p> <p>Аналіз технічних здобутків та інновацій в історії кіно.</p> <p>Драматургія кіно і телебачення як мистецтво побудови драматичного твору / сюжетно-образної концепції.</p> <p>Засоби виразності кінематографу та телебачення.</p> <p>Основні елементи композиції кадру та методи озвучування фільмів.</p> <p>Спілкування на теми аудіовізуального мистецтва в межах навчальних програм державною мовою.</p>	<p>Розрізняє види та жанри кіномистецтва та телебачення, форми аудіовізуального освоєння реальності, особливості режисерських стилів і методів роботи, кінематографічні напрями та школи.</p> <p>Здійснює аналіз телевізійного продукту у відношенні до зовнішніх фактів історії кіно- та телемистецтва, культури та людства в цілому, контексті творчості режисера.</p> <p>Знає особливості періодизації історії кіно, час та простір кіномистецтва, його найвідоміших представників (драматургів, сценаристів, режисерів, операторів, акторів, композиторів, художників), місце кінематографу в системі інших екранних засобів масової комунікації (ТВ, відео, DVD, Інтернет та ін.), аналізує їх мистецький доробок та внесок у розвиток українського, загальноєвропейського та світового аудіовізуального мистецтва.</p> <p>Демонструє знання спеціальної термінології («кінематограф», «кадр», «дубль», «звукова доріжка», «кіномистецтво», «кінопоказ», «кіножанр», «кліпова естетика», «анімація», «телебачення» тощо).</p> <p>Знає технічні здобутки (звук, колір, панорамний, стереоскопічний, поліекранний кінематограф) та інновації кінематографу (носій зображення, екранна проекція, гнучка світочуттєва плівка, апарат хронофотографічної зйомки, проектор зображень, що швидко змінюються).</p> <p>Вміє побудувати драматичну</p>
--	---	---

		<p>ситуацію за змістом, формою, внутрішньою ідеєю та взаєминами персонажів.</p> <p>Знає специфічні засоби виразності кінематографу та телевізійного виробництва (ракурс, план, монтаж, телепроект, інтерактивне спілкування), особливості взаємозв'язку із технічним прогресом.</p> <p>Застосовує основні елементи композиції кадру (межі, форми, масштаби зображення, світло та тінь тощо) та методи озвучування фільмів (запис, накладання та дубляж за характером та природою звуку).</p> <p>Спілкується на мистецьку тематику в межах навчальних програм державною мовою.</p>
<p>3. Виконавська компетентність в аудіовізуальному мистецтві</p>	<p>Набуття початкових навичок професійної діяльності з аудіовізуального мистецтва.</p> <p>Будова та принципи роботи фото- та відео обладнання.</p> <p>Застосування комп'ютерної графіки в кіно та телебаченні.</p> <p>Написання сценаріїв та створення розкадровок.</p> <p>Основи кіно- та телевізійної драматургії, режисури.</p> <p>композиції та змісту кадру / мізансцени.</p> <p>Зйомка різних планів з різних ракурсів.</p> <p>Звукозапис, види монтажу, спеціальні режими відеозйомки.</p> <p>Створення кінцевого продукту (у вигляді фрагменту фільму/</p>	<p>Демонструє початкові навички професійної діяльності з аудіовізуального мистецтва.</p> <p>Знає будову та принципи роботи фото- та відео обладнання.</p> <p>Демонструє навички операторської майстерності та прийоми комп'ютерної графіки.</p> <p>Вміє створювати сценарій та розкадровку з урахуванням руху персонажів та драматургії ситуації (сюжет, конфлікт, інтрига, кульмінація).</p> <p>Знає особливості співвідношення літературного та режисерського сценаріїв, їх відмінності.</p> <p>Володіє основами кіно- та телевізійної режисури.</p> <p>Демонструє практичні навички основ композиції та змісту кадру або мізансцени (форма, мова, світло, звук, декорації, реквізит, колір, персонажі).</p> <p>Демонструє навички зйомки різних планів з різних ракурсів (від'їзд, наїзд камери, панорами),</p>

	<p>програми/презентації /репортажу/кліпу тощо).</p>	<p>дотримання рівноваги кадру. Вміє побудувати аудіо- та відеоряд, використовуючи відеоефекти. Обирає спеціальні режими відеозйомки. Вміє поєднувати зображення і звук, підбирає музику до відзнятих уривків, записує текст, створює звукові та шумові ефекти. Знає різні види монтажу відеозображення: за крупністю плану, за орієнтацією у просторі, за фазою об'єктів, які рухаються у кадрі, за композицією, за світлом, за кольором тощо. Демонструє фрагменти створених ігрових/документальних/анімаційних фільмів, програм, презентацій, репортажів, кліпів тощо) та аналізує їх.</p>
<p>4. Компетентність колективної взаємодії в аудіовізуальному мистецтві</p>	<p>Створення аудіовізуального продукту за колективним задумом у творчій групі. Взаємодія з іншими учасниками колективу під час створення кіно- та телепродукту, Усвідомлення ролі та відповідальності кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.</p>	<p>Створює аудіовізуальний продукт за колективним задумом у творчій групі. Вміє працювати в творчій знімальній групі, будувати діалог з партнером та сприймати інші погляди. Демонструє розуміння ролі та відповідальності кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.</p>
<p>5. Компетентність з публічного демонстрування творчих робіт</p>	<p>Вміння виступати перед аудиторією. Культура публічного мистецького виступу.</p>	<p>Вміє виступати та презентувати власний аудіовізуальний твір перед аудиторією. Відкрито спілкується з глядачами, пояснюючи свій задум. Демонструє культуру публічного мистецького виступу (зовнішній вигляд, поведінка).</p>

Конкретні очікувані результати навчання учнів за окремими освітніми компонентами визначаються навчальними програмами дисциплін (предметів).

III. Перелік освітніх компонентів: нормативний зміст освіти

Нормативний зміст типової освітньої програми поєднує освітні компоненти інваріантного та варіативного складників, які є однаково обов'язковими для включення до програми навчання учня/учениці і становлять єдиний комплекс освітніх компонентів, опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання. Власна освітня програма мистецької школи, у якій вилучено будь-який з визначених нижче освітніх компонентів або скорочено обсяг навчального навантаження, передбаченого для їх опанування, визнається такою, що не відповідає типовій освітній програмі.

Інваріантний складник змісту початкової освіти середнього (базового) підрівня – це мінімальний нормативний складник, який не може бути скороченим і повинен охоплювати весь спектр освітніх компонентів, визначених типовою освітньою програмою.

Варіативний складник спрямований на забезпечення індивідуального підходу, в т. ч. індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору освітніх компонентів відповідно до інтересів та потреб учня/учениці та використовується для:

- запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом;
- підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника;
- підготовки до конкурсів, репетицій, інших публічних демонстрацій, створення візуального продукту тощо.

Розподіл годин варіативного складника здійснюється щороку педагогічною радою мистецької школи і відображається в робочому навчальному плані.

Для середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти для класу кіномистецтва та телебачення є обов'язковими такі освітні компоненти:

Назва освітнього компонента	Мінімальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання, годин*
<i>Інваріантний складник</i>	
Образотворче мистецтво	280
Операторська майстерність	140
Драматургія кіно та телебачення	350**
Початковий курс з історії кіномистецтва	140
Основи режисури	140
Технічні засоби	70***
<i>Варіативний складник</i>	140
Загальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання за типовою освітньою програмою (4 роки), усього	1260

*Зазначена кількість навчальних годин встановлена на кожного/кожну

учня/ученицю, який/яка навчається за освітньою програмою, з розрахунку 35 навчальних тижнів на навчальний рік (без урахування тижнів пленерної практики) і становить мінімальний обсяг, необхідний для опанування змісту освіти, визначеного типовою освітньою програмою, зменшення якого не допускається.

** Передбачено з розрахунку 2 години на тиждень на 1-2 роках навчання та 3 години на тиждень на 3-4 роках навчання.

***Передбачено на 3-4 роках навчання з розрахунку 1 година на тиждень.

Планування та організація освітнього процесу.

Нормативний зміст типової освітньої програми конкретизується у власній освітній програмі мистецької школи та розміщеному в ній навчальному плані, який деталізує зміст і структуру освітнього процесу. У навчальному плані зазначаються особливості розрахунку навчального навантаження.

На основі навчального плану мистецькі школи складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план, який є підставою для розрахунку кількості педагогічних годин і ставок, необхідних для виконання власної освітньої програми мистецької школи. Логічна послідовність вивчення та конкретний зміст освітніх компонентів розкривається у навчальних програмах відповідних навчальних дисциплін. У робочому навчальному плані зазначаються дисципліни як інваріантного, так і варіативного складників за спільним рішенням відповідних учасників освітнього процесу.

Повноцінність початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня забезпечується реалізацією нормативного змісту та обсягу навчального навантаження, передбаченого цією типовою освітньою програмою.

Планування та організація освітнього процесу за робочим навчальним планом має працювати на створення максимально сприятливого середовища для учнів з урахуванням їх віку, рівня психофізіологічного розвитку та з дотриманням санітарних норм.

Рекомендації щодо планування вивчення навчальних дисциплін в межах варіативного складника.

Розподіл годин, передбачених для реалізації варіативного складника типової освітньої програми здійснюється залежно від поставлених викладачем педагогічних цілей та підходів мистецької школи щодо організації освітнього процесу в наступний спосіб:

1) запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом.

Зокрема, рекомендованими факультативами, навчальними дисциплінами за вибором є: дизайн (за видами), театральньо-декораційне мистецтво, виготовлення ляльок, сценарна майстерність, звукорежисура тощо.

Обсяг годин на вивчення та послідовність викладання факультативів і навчальних дисциплін за вибором визначається з урахуванням доцільності та забезпечення досягнення учнем/ученицею необхідних додаткових навчальних результатів.

2) планування щотижнево або сукупно раз на місяць чи на півроку на підготовку до конкурсів, виставок, інших публічних демонстрацій тощо. При розподілі обсягу навчального навантаження на цілі, зазначені в цьому пункті, необхідно враховувати, що загальний відведений обсяг може бути теж поділений

на частини за видами діяльності.

Увесь перерозподіл годин фіксується в робочому навчальному плані, який щорічно затверджується директором мистецької школи.

IV. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня початкового професійного спрямування передбачають у мистецьких школах здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення освітньої діяльності, що сприяє зростанню позитивного іміджу школи;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності шляхом здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, у тому числі наскрізних, навчальних програм дисциплін, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів та засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання, навчально-методичних матеріалів, бібліотечних фондів мистецької школи;
- контроль за виконанням навчальних планів та власної освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- щорічне оцінювання освітнього процесу за кожною навчальною дисципліною (предметом) учнем/ученицею, їхніми батьками або іншими законними представниками за результатами добровільного опитування;
- збереження, а при можливості збільшення контингенту учнів на середньому (базовому) підрівні початкового професійного спрямування початкової мистецької освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів та інформаційних систем для ефективного управління та організації освітнього процесу за типовою освітньою програмою, власною освітньою програмою;
- забезпечення публічного висвітлення інформації про освітню діяльність мистецької школи;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу мистецької освіти (контроль та поточне коригування взаємодії викладача й учня в організації і забезпеченні освітнього процесу);
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в навчально-методичних, наукових роботах викладачів мистецьких закладів і учнів початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня початкового професійного спрямування;
- інших процедур і заходів.

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості початкової мистецької освіти складаються з наступних компонентів.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності – в основу формування системи підбору педагогічних кадрів у мистецьких школах покладено наступні критерії: професіоналізм, відповідна фахова освіта, наявність педагогічних та творчих здібностей, внутрішня потреба до вдосконалення своєї фахової компетентності,

високі моральні якості та професійна етика.

Посаду викладача, концертмейстера може обіймати особа, яка має фахову передвищу (середню спеціальну) або вищу освіту зі сценічного (театрального), музичного, образотворчого, аудіовізуального мистецтва та дизайну, належний рівень професійної підготовки, відповідну педагогічну кваліфікацію, яка здатна забезпечити результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки в закладі.

Навчально-методичне забезпечення. Наявність комплексу методичних матеріалів, необхідних для провадження освітнього процесу: освітніх програм, навчального плану, робочого плану, навчальних програм, робочих навчальних програм викладачів, які відповідають змісту освітньої програми, підручників, навчальних посібників, навчально-методичних посібників, авторських методичних розробок, методичних рекомендацій, індивідуальних завдань, збірників ситуаційних завдань (кейсів), комп'ютерних презентацій, ілюстративних матеріалів, фото- та відео-хрестоматій, довідкової та іншої навчальної літератури відповідно до змісту навчальних програм, комплексів для проведення контрольних заходів (для теоретичних дисциплін), методик та критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів.

Матеріально-технічне забезпечення. Наявність відповідних приміщень (навчального корпусу) для провадження освітнього процесу з необхідним набором основних технічних засобів, обладнаних класів (фото-студія, студія аудіозапису, знімальна студія), які забезпечені навчальними меблями, комп'ютерною технікою, акустичною системою, реквізитом, бутафорією, сценою зі спеціалізованим світловим і звуковим обладнанням, фонотеки, обладнанням та програмним забезпеченням, використання яких передбачають навчальні дисципліни, приміщень для педагогічних працівників, службових та допоміжних приміщень, матеріальної бази для створення костюмів, реквізиту та декорацій, використання мережі Інтернет, а також підсобні (санітарно-побутові) приміщення.

Якість проведення навчальних занять. Здійснення моніторингу навчально-методичного рівня проведення викладачем навчальних занять, аналіз ефективності використання існуючих та впровадження в освітній процес різноманітних сучасних художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів.

Виконання норм законодавства щодо ведення освітнього процесу державною мовою. Упровадження в межах своїх повноважень виконання актів законодавства щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної під час освітнього процесу, забезпечення ведення документації, оформлення наочності, організації та проведення масових заходів, урочистостей, оформлення наочності в навчальних класах у мистецьких школах державною мовою.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) – це безперервне відстеження результатів навчання учнів, їх прогнозування та коригування на їх основі педагогічних методів і прийомів для засвоєння учнями знань, що сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети.

Моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні

проводяться шляхом поточного та підсумкового контролю якості засвоєння знань, рекомендаціями щодо їх проведення та передбачають збирання первинних даних, аналіз і оцінку досягнень учнями результатів навчання (компетентностей), формування і ведення бази даних, використання завдань, тестів, іншого інструментарію для оцінки якості освітньої діяльності закладів початкової мистецької освіти та (або) якості та ефективності роботи педагогічних працівників.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня, вчасно приймати необхідні педагогічні рішення стосовно опанування нормативного змісту типової освітньої програми та підвищення якості надання освітніх послуг мистецьким закладом.

Моніторинг відвідування учнями навчальних занять, передбачених навчальним планом та завершення повного курсу навчання – система заходів контролю за відвідуванням учнями навчальних занять, виконанням навчальних планів та освітньої програми із застосуванням різноманітних методів і форм підвищення мотивації учня/учениці до навчання, що проводиться з метою забезпечення конституційного права громадян на здобуття та завершення повного курсу навчання початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня в мистецькій школі.

Мистецькі школи оприлюднюють свою освітню програму та навчальний план на власному веб-сайті (у разі його відсутності – на веб-сайті її засновників або органів управління).

**Генеральний директор
Директорату мистецької освіти**

Т.КОЛОС